

Udskrift af dombogen

Den 11. juli 2005 blev i
sag nr. BS-1B-1249/2004

Sagsøger
Adresse 1
2800 Lyngby

mod

Jutitsministeriet
Direktoratet for Kriminalforsorgen
Personalekontoret
Strandgade 100
1401 København K.

afsagt sålydende

D O M:

Under denne sag, hvor dommen i henhold til retsplejelovens § 218 a, stk. 2, affattes uden fuldstændig sagsfremstilling, har Sagsøger påstået sagsøgte, Jutitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Personalekontoret, dømt til at anerkende erstatningsansvaret for sagsøgers arbejdsulykke den 2. juli 1999.

Sagsøgte har påstået frifindelse.

Sagsøger har i et påstandsdokument, hvis indhold er gentaget og uddybet under domsforhandlingen, gjort gældende blandt andet, at sagsøger skrider i noget grus/sand eller lignende på trappen den 2. juli 1999 i hvilken forbindelse sagsøger kommer alvorligt til skade, at Fængsel 1 som sagsøgers arbejdsgiver på ulykkestidspunktet den 2. juli 1999, bærer ansvaret for, at trappen var vedligeholdt og rengjort, således at man kunne færdes fuldt sikkerhedsmæssigt forsvarligt på trappen, at det af sagsøgers forklaring/skrivelse af 29. maj 2003 fra sikkerhedsrepræsentant Vidne 1 og skrivelse af 15. maj 2003 fra overvagtimester Vidne 2 fremgår, at denne vedligeholdelse og rengøring ikke blev foretaget samt at dette har været påtalt over for fængslets ledelse, at den mangelfulde vedligeholdelse, herunder forekomsten af grusmateriale og lignende, er årsagen til, at sagsø-

ger skrider, at sagsøgte således bærer ansvaret for den mangelfulde vedligeholdelse og rengøring af trappen og dermed ifalder erstatningsansvar for arbejdsulykken den 2. juli 1999, at arbejdsgiveren kunne have taget billeder af trappen, hvor sagsøger oplyste at være kommet til skade, at sagsøger med stor sandsynlighed aldrig ville være kommet til skade, såfremt sagsøgte havde vedligeholdt trappen korrekt, og at der er nærliggende fare for, at personalet kommer til skade på en dårligt vedligeholdt trappe, som tilfældet er i nærværende sag.

Sagsøger har bestridt, at sagsøger ikke umiddelbart i forbindelse med uheldet kontaktede repræsentanter fra fængslets ledelse, og at trappen efterfølgende er blevet repareret, endsige rengjort.

Sagsøgte har i et påstandsdokument, hvis indhold er gentaget og uddybet under domsforhandlingen, gjort gældende blandt andet, at sagsøgte ikke har udvist ansvarspådragende adfærd, hverken i form af handlinger eller undladelser. Den pågældende trappe var sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt indrettet, vedligeholdt og rengjort. Trappens fuldt forsvarlige tilstand fremgår af de fremlagte billeder.

Det bestrides som udokumenteret, at uheldet skulle skyldes grus, sand eller lignende på trappen. Det må i den forbindelse tillægges vægt, at sagsøger i sin første "rapport angående tilskadekomst i tjenesten" (bilag A) ikke har oplyst noget om, at uheldet skulle skyldes dette, men at denne oplysning først fremsættes senere. Endvidere må det i øvrigt komme sagsøger til skade, at han i forbindelse med eller straks efter uheldet har forsømt at informere fængslets ledelse eller eventuelt den vagthavende overvagtimester med henblik på, at uheldsstedet kunne blive inspiceret, således at den påståede tilstedeværelse af grus eller sand kunne have været konstateret, og at sagsøger i øvrigt først efter meget lang tid informerer fængslet om uheldet. Sagsøger har således ikke givet sagsøgte nogen mulighed for at efterprøve sagsøgers påstand om sand eller grus på trappen på det pågældende tidspunkt og på det pågældende trin, hvor sagsøger faldt.

Det bestrides som udokumenteret, at sagsøger i forbindelse med uheldet "informerede umiddelbart P1 på kontoret". Den pågældende medarbejder, P1 har i dag ingen erindring om at have fået en sådan henvendelse fra sagsøger. Det bemærkes i den forbindelse, at P1 var og er administrativ medarbejder med normal kontorarbejdstid fra kl. 8-16. Allerede af denne årsag er det derfor umuligt, at sagsøger har henvendt sig til P1 "umiddelbart" efter uheldet, da dette i følge sagsøgers anmeldelse (bilag A) skete kl. 20.00, hvor hun altså var gået hjem. Selv hvis retten - mod forventning - måtte lægge sagsøgers udokumenterede oplysning til grund, så kan henvendelsen altså under alle omstændigheder tidligst være sket dagen efter, hvorved forholdene på trappen kunne være afgørende forandret. Endvidere bemærkes det, at sagsøgers anmeldelsesskema (bilag A) - som efter sagsøgers egen forklaring blev udleveret til ham af

Person 1 (P1)

P1 - er underskrevet af netop **P1** den 1. november 1999 og modtaget dagen efter i Arbejdsskadestyrelsen, det vil sige 4 måneder efter uheldet.

Der kan i øvrigt ikke lægges vægt på de fremlagte udtalelser fra **Vidne 1** sen og **Vidne 2** som i øvrigt ikke er nærmere tidsfæstede (og som for **Vidne 2's** vedkommende ses at vedrøre tiden efter uheldet), og som naturligvis heller ikke på nogen måde kan dokumentere forholdene den pågældende dag og for det pågældende trin på trappen. I den forbindelse bestrides det, at **Vidne 1** "adskillige gange" skulle have "påtalt" trappens tilstand inden uheldet, og at **Vidne 2** "ved flere lejligheder ... både officielt ved forhandlingsmøder og uofficielt" skulle have gjort noget tilsvarende.

Sagsøger har endvidere ikke efterkommet sagsøgte opfordring (B) i svarskriftet, side 4, til at fremlægge skriftlig dokumentation for de påståede påtaler af trappens tilstand forinden uheldet. Det må herefter lægges til grund, at der ikke eksisterer sådan skriftlig dokumentation.

For god ordens skyld bemærkes det udtrykkeligt, at selvom det trods ovennævnte - mod forventning - eventuelt måtte blive anset for dokumenteret, at uheldet skyldtes, at sagsøger skred i grus eller sand, så er dette ikke tilstrækkeligt til at pålægge sagsøgte ansvar, da sagsøgte som nævnt har sørget for, at trappen var sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt indrettet, vedligeholdt og rengjort.

Der er under domsforhandlingen afgivet forklaring af sagsøgeren **Sagsøger** og vidnerne **Vidne 1**, **Vidne 2**, **Vidne 3** og **Vidne 4**.

Sagsøger har forklaret blandt andet, at han blev ansat hos sagsøgte i april 1999 som fængselsfunktionær på prøve. Han var handelsskoleuddannet, men havde arbejdet på plejehjem og som handicaphjælper. Han nåede at arbejde hos sagsøgte i 4 måneder. Han mødte på arbejde den 2. juli 1999, vistnok kl. 14.00-22.00. Han var på vej til Centralen, fængslet hjerte, da uheldet skete. Han skulle natlåse. Han var blevet oplært i dette og var derfor alene. Han skulle låse af til den gamle sygeafdeling, hvor der på daværende tidspunkt kun var en sikringscelle og et par kontorer. Efter at have låst døren fra sygeafdelingen, gik han ned ad den udvendige trappe. På et af de øverste trin, 2., 3. eller 4. øverste trin, gled han i noget grus eller sand eller lignende og vred om på knæet. Han greb fat i gelænderet og svingede ind i dette og slog højre knæ. Der lå sten og grus på hele trappen. Det var som at gå på en grussti, og man kunne høre gruset. Han havde følelsen af at glide i grus og sand. Det gjorde meget ondt i knæet, men han låste færdig og gik hen til Centralen, hvor han af vagtmesteren **P2** fik besked på at gå til ledelsen for at få et skema. Kontoret lukker kl. 16.00. Han ventede til den første dag, han næste gang var på vagt og udfyldte en rapport om tilskadekomst i tjenesten.

Person 2 (P2)

Forevist sagens bilag A forklarer sagsøger, at han talte med P1 der udleverede et skema, som han udfyldte. Han udfyldte første halvdel af skemaet den pågældende dag. Senere sørgede hans egen læge for, at de øvrige oplysninger kom på.

Forevist sagens bilag 8 forklarede sagsøger, at dette skema blev udfyldt et stykke tid efter den første rapport. Han fik at vide, at den første rapport ikke var tilstrækkeligt fyldestgørende til at blive indsendt til Arbejdsskadestyrelsen. Han skulle uddybe hændelsesforløbet. Han husker ikke, hvem der bad ham om at udfylde den. Det skete i oktober eller november 1999. Det er ikke ham, der har skrevet: "Nedslidte trapper gøres aldrig rent fejles aldrig" i øverste højre hjørne. Han ved ikke, hvem der har skrevet det.

Sagsøger har talt i telefon med Vidne 1 om sagen. Sagsøger ringede til ham, da han skulle udfylde bilag 8, da han ikke anede, hvordan han skulle gøre det. Vidne 1 sagde, at han skulle skrive så udførligt som muligt. Vidne 1 sagde, at den første rapport slet ikke kunne bruges til noget.. Han sagde også, at det var kendt i hele fængslet, at den trappe ikke var noget værd. Sagsøger har ikke i øvrigt haft noget personligt med Vidne 1 at gøre. Bilag 8 er indsendt til Arbejdsskadestyrelsen. Der var ikke vand på trappen. Der står "sand" og ikke "vand" i rapporten.

Sagsøger blev sygemeldt i løbet af juli 1999, og han kom ikke senere i arbejde som fængselsfunktionær. Han er nu på kontanthjælp. Herudover får han tilskadekomstpension. Han har fået en ménerstatning på 8%. Han har fået en foreløbig afgørelse om, at hans arbejdsevne er nedsat 25-25%. Den endelige afgørelse afventer en prøvelse.

Grunden til, at sagsøger har ændret sin opfattelse af, hvilket trin han gled på, fra næstøverste trin til måske 2., 3. eller 4. øverste trin er, at han er usikker. Han har været usikker fra starten. Han kan ikke sige, hvorfor han ikke skrev 2., 3. eller 4. øverste trin fra starten. Han havde et par Caterpillar sko på den pågældende dag. Det var hans arbejdssko, som han havde købt på fængslets anbefaling. De havde skridsikre såler. Man får ikke udleveret sko i fængslet. Han kiggede ikke ned på trappen efter sand og grus, da han gik ned ad trappen eller da han faldt. Han vidste, at der lå grus og sand og betonstykker. Han ved ikke, hvor han kigger hen, når han går ned ad en trappe. Han regnede ikke med, at der var en sikkerhedsrisiko den pågældende dag.

Påny forevist bilag A forklarer sagsøger, at han intet anførte om sand og grus, da han ikke vidste, hvor udførlig rapporten skulle være. Han tænkte ikke over at anføre noget om sand og grus. Han regnede med at skulle i tjeneste igen.

Han vil tro, at han var hos P1 cirka 2 dage efter uheldet. Han tror, at grunden til, at rapporten først er stemplet som modtaget i Arbejdsskade-

styrelsen den 2. november 1999 kan være, at fængslet først da opdagede, hvor alvorligt han var kommet til skade. Han ved ikke, hvorfor den ellers har ligget så længe.

Sagsøger mener ikke, at det er en ny oplysning, han er kommet med, når han i dag har forklaret, at han gik over til overvagtimester **P2** lige efter uheldet. Han er ikke tidligere blevet spurgt, men han har sagt, at han havde fået at vide, at han skulle udfylde en rapport. Han husker tydeligt, at det var **P2** han talte med. Han nævnte ikke sand og grus for **P2**. Knæet havde det ikke så slemt fra starten. Det blev værre senere.

Sagsøger har været sammen med **Person 3** i fængslet. Han har ikke talt med ham efter uheldet.

Vidne 1 har som vidne forklaret blandt andet, at han var sikkerhedsrepræsentant i **Fængsel 1** i 1999. Han havde været det fra 1985. det var ikke et fuldtidsjob, men han havde tillidsmandsbeskyttelse.

Forevist bilag 4 forklarer vidnet, at han godt kan huske, hvad han har skrevet.

Vidnet havde til opgave at hjælpe medarbejderne og påpege sikkerhedsrisici. Det skete i tæt samarbejde med betjentforeningen, som er den lokale afdeling af Dansk Fængselsforbund, der også går ind i sager om arbejdsskader. Vidnet henvendte sig altid til den daværende lokalformand **Vidne 2**. Vidnet og **Vidne 2** hjalp medarbejderne i tilfælde af arbejdsskader, herunder med at udfylde skemaer. Vidnet sad i Sikkerhedsudvalget. **P1** var daglig leder. Viceinspektør **Person 4** var formand.

Forevist sagens bilag B-4 og B-2 forklarer vidnet, at billederne viser trappen fra den gamle sygeafdeling til terræn på **Fængsel 1**. Man gik ud af den viste dør og låste og videre rundt for at låse. Trappen var i dårlig stand den 2. juli 1999. Trinnene flossede i kanten. Der var slidlag på trinnene. Dette slidlag var smuldret flere steder. Det er meget sandsynligt, at trappe-trinnene den pågældende dag var fyldt med cementstykker, grus og sand. Det var en gammel trappe, og den var ikke vedligeholdt. Så snart man træder på trappen, kan der meget nemt komme cement og sand, da det øverste slidlag er smuldret. Vidnet havde påtalt alle adgangsveje. Han kan ikke erindre, om denne trappe specielt var blevet påtalt. Han havde påtalt, at adgangsveje måtte rengøres eller repareres. Det var generelt for fængslet, at trapperne var i dårlig stand, og han har generelt påtalt trappernes stand. Der blev svaret, at man ville skrive det op og lave det hen ad vejen. I første omgang ville man sørge for, at trapperne blev rengjort. Vidnet er ikke bekendt med særlige rengøringsprocedurer for udvendige trapper. Det var der for de indvendige. Han vil tro, at de udvendige trapper blev rengjort, når de var beskidte. Han har set det udvendige hold rengøre og vedligeholde udvendige trapper. De havde et meget stort område og kom ikke overalt hver dag. Trap-

perne blev løbende gennemgået. Han vil tro, at bygningsværkmesteren havde ansvaret for trapperne. Vidnet har påtalt trappernes tilstand sommer og vinter over for den daglige leder [P1] og bygningsværkmesteren. Den konkrete trappe blev ikke brugt så meget, kun som bagudgang. Den blev ikke prioriteret så højt. Den blev brugt i forbindelse med natlåsnings og som nødudgang. Vidnet har personligt konstateret, at den var i dårlig stand. Han har gået på den i juli eller august 1999, efter at sagsøger er kommet til skade. Han kunne konstatere, at der var skader på trappen, og at hvis man gik uheldigt på den, kunne man falde i grus og sand, der lå på trinnene. Vidnet var ikke med i starten af sagsøgers sag. Han er usikker på, hvornår den første rapport blev udfyldt. Han var ikke med til at udfylde denne. Han ved, at sagsøger henvendte sig til den daglige leder. Vidnet henvendte sig til sagsøger i august eller september 1999, da han hørte, at sagsøger var kommet til skade. Vidnet hjalp sagsøger med at udfylde bilag 8. Det er ikke vidnet, der har skrevet det med håndskrift anførte i øverste højre hjørne. Han har muligt tilføjet "terrain".

Han husker ikke, hvornår han har påtalt noget om trapperne, men det har formentlig været i forbindelse med, at nogle kantlister er faldet af en indvendig trappe. De andre gange har været i forbindelse med udvendige trapper, for eksempel i forbindelse med snerydning og trapper i dårlig vedligeholdelsesstand. Han vil tro, at han i sin tid som sikkerhedsrepræsentant har påtalt noget med trapper 5-6 gange i alt. Han har meddelt det til [P1] og bygningsværkmesteren, som er dem, der i givet fald skal sende en murer ud. Der er sikkerhedsudvalgsmøde hver 3. måned. Han har påtalt mange ting overfor ledelsen. Han har også skrevet til ledelsen om en række ting. Som regel skete henvendelserne dog mundtligt. Grunden til, at der ikke er skrevet noget om trapper i referaterne fra sikkerhedsudvalgsmøderne, er, at der kun blev skrevet om de store ting. En mindre ting som en trappe blev der ikke skrevet noget om. Han kan ikke sige, hvorfor der ikke er skrevet om generel trappegennemgang. Vidnet foretog rutinemæssig gennemgang af trapperne, og hvis der var noget, blev det påtalt. Sikkerhedsudvalget gennemgik ikke trapperne, men adgangsveje var et fast punkt på møderne. Vidnet har tilkaldt Arbejdstilsynet 12-13 gange i løbet af de 19 år, han har været sikkerhedsrepræsentant. Herudover har han søgt råd hos Arbejdstilsynet. Når han ikke har tilkaldt Arbejdstilsynet vedrørende trapperne, skyldes det, at der er tale om et gammelt hus. Han tilkaldte ikke Arbejdstilsynet i forbindelse med sagsøgers sag. Det ville han normalt heller ikke gøre, hvis en medarbejder faldt ned af en trappe. I sagsøgers tilfælde gik der lang tid, før man fandt ud af, hvor alvorligt det var.

Forevist sagens bilag 4 forklarer vidnet, at han ikke kan sige præcis, hvilke trin, der manglede slidlag og den yderste kant. Men der var tale om flere trin. På langt de fleste trin var slidlaget porøst.

Forevist sagens bilag B-3 forklarer vidnet, at han ikke kan se noget løst eller porøst slidlag. Billederne må være taget langt senere end sagsøgers uheld.

Vidne 2 har som vidne forklaret blandt andet, at det er ham, der har skrevet den e-mail, der er fremlagt som sagens bilag 5. Han husker indholdet nogenlunde.

Forevist sagens bilag B-2 og B-4 husker vidnet trappen. Den lå ud fra den gamle sygeafdeling, hvor der blandt andet var kontorer. Vidnet brugte jævnligt trappen, da han havde kontor i bygningen. Vidnet var formand for Dansk Fængselsforbunds lokalafdeling i **Fængsel 1**. Der var ca. 300 medlemmer, og det var et fuldtidsjob for vidnet. Han blev valgt i 1994 og fortsatte til januar 2003, hvor han blev overvagtimester. Han er nu kørelærer. En af grundene til, at vidnet holdt op som overvagtimester var, at han var træt af manglende ledelse.

Han brugte nok trappen dagligt, når han skulle ud på det indvendige terræn. Måske flere gange om dagen. Nogle dage brugte han den ikke, men han vil sige, at han brugte trappen jævnligt. Trappen blev også brugt af dem, der skulle i gymnastiksalen og hobbyrummet, ligesom rengøringsholdet brugte den. Der var en anden hovedtrappe til bygningen. I juli 1999 var trappen som alt andet i fængslet dårligt vedligeholdt og mangelfuldt rengjort. Der var ingen procedurer for rengøring af trapper. Ingen havde ansvar for dette. Trapperne blev aldrig fejlet, og inde i hjørnerne lå der altid grus og sand. Efter sagsøgers fald nævnte vidnet det overfor ledelsen i en bibemærkning om, at de nødigt skulle have en ny **Sagsøger**-sag. Fængslet er bygget i 1840'erne, og det var ved at falde ned over hovederne på dem. Det var i meget dårlig vedligeholdelsesstand. Den omhandlede trappe var lige så dårligt vedligeholdt som resten af fængslet. Men selvom trappen var dårligt vedligeholdt, kunne den godt have været rengjort. Trappen var forvitret. Der var faldet skaller af. Vidnet har selv været med til at klage over, at der var faldet et stykke af trappen. Den 2. juli 1999 var trappen dårligt vedligeholdt, og den var heller ikke rengjort. Der lå grus og sand på trinene, gelænderet var rustet og nogle steder faldet af. Vidnet vil tro, at han har påtalt forholdene over for ledelsen, men der findes næppe noget referat af det. Som tillidsmand henvender man sig jo ofte uformelt til ledelsen. Trappen var kun en dråbe i havet. Den var kun et blandt utallige problemer. Fængslets ledelse var bekendt med trappens dårlige stand, for der var så meget, der var i dårlig stand, og trappen blev af og til brugt af ledelsen, men når man går i skidt og møg, vænner man sig til det. Vidnet undersøgte efter sagsøgers fald, om der var rengøringsprocedurer, der omfattede trapperne, men det var der ikke. Han henvendte sig til ledelsen og det daværende rengøringshold. Sagsøgers sag var en af flere, hvor der var opstået skader på grund af manglende vedligeholdelse og rengøring. Vidnet husker ikke, hvornår han påtalte trappen over for ledelsen. Han skrev ikke så ofte breve til ledelsen. Kommunikationen foregik ved, at man talte om sagen og fik problemet løst. Han har ikke skrevet om trapper.

Vidne 3 har som vidne forklaret blandt andet, at han har været inspek-

tør i [redacted] Fængsel 1 siden 1994. Han har sendt nogle indstillinger til sagsøgte om sagen, men han har ikke været direkte involveret før nu. Vidnet kan ikke sige, hvordan trappen så ud i 1999. Han har regelmæssigt brugt trappen. Han mener ikke, at der har været sikkerhedsmæssige problemer med den. Hvis dette havde været tilfældet, ville han have taget fat i beskæftigelseslederen.

Forevist sagens bilag B-1 til B-6 bekræfter vidnet, at der er foretaget et par mindre reparationer af trappen. Det er, vidnet bekendt, de eneste reparationer, der er foretaget. Ellers så trappen ligesådan ud i 1999.

Forevist sagens bilag B-1 forklarer vidnet, at der i 1999 bortset fra asfalteret var græs hele vejen rundt om trappen.

Et rengøringsfirma gør rent på de indvendige personaleområder. På de indsatte afdelinger gør de indsatte selv rent. Et servicehold med ca. 7 indsatte og 3 ansatte går rundt på hele det udvendige terræn og klipper græs, fejer m.v. Serviceholdet fejer også trapper. Det sker efter behov. Det eneste, der er i faste rammer, er rengøringen af gymnastiksalen og Centralen. Hvis ansatte ser, at der tiltrænges rengøring, kontakter de serviceholdet, der går rundt på arealet hver dag.

Vidnet erindrer ikke, at trappens tilstand er blevet påtalt. Der er heller ingen andre i ledelsen, der erindrer det. Vidnet har fået gennemgået referaterne af sikkerhedsudvalgs møderne siden 1997. Der er intet anført om trapper i disse. Vidnet er sikker på, at sikkerhedsrepræsentanten [redacted] Vidne 1 ville have krævet det ført til referat. Referaterne er meget udførlige. Vidnet har løbende gennem tiden fået skriftlige henvendelser fra [redacted] Vidne 1 og [redacted] Vidne 2 om ting, de ville have bragt i orden.

Beskæftigelseslederen har det overordnede ansvar for blandt andet service. Vidnet har spurgt den pågældende, om han har modtaget henvendelser vedrørende trappen, men han har afvist at have modtaget sådanne henvendelser. Arbejdstilsynet har ikke påtalt trappens tilstand. Vidnet ved ikke, om Arbejdstilsynet overhovedet har set trappen. [redacted] Vidne 1 har flere gange tilkaldt Arbejdstilsynet. Der har, vidnet bekendt, ikke været andre ulykker på trappen.

Det undrer vidnet, at der ikke blev skrevet en rapport om uheldet. Der ligger et dokument i sagen, hvoraf fremgår, at sagsøger den 8. juli 1999, det vil sige 6 dage efter uheldet, har talt med sin sidemandsoplærer [redacted] Person 3. Der fremgår intet om uheldet af referatet af samtalen. Fængslet har ikke modtaget underretning om tilskadekomsten i umiddelbar forlængelse af uheldet. Først den 26. juli 1999 blev fængslet bekendt med det, og først i november 1999 blev det oplyst, at faldet skyldtes grus og sand.

Vidnet bekræfter, at han har fået henvendelser fra [redacted] Vidne 1 vedrørende

saltning og grusning af adgangsarealerne.

Foreholdt **Vidne 2's** forklaring om, at fængslet var ved at falde ned over ørerne på dem, at det var meget dårligt vedligeholdt, og at der manglede ledelse, udtaler vidnet, at han genkender tonen. Det er korrekt, at det et gammelt fængsel, der er bygget i 1859, men det er vidnets klare opfattelse, at vedligeholdelsestilstanden ikke er kritisk. Han mener, at de udvendige trapper er de oprindelige. Den omhandlede trappe er efter vidnets opfattelse ligeledes den oprindelige, men den er i nydelig stand. Han mener ikke, at det er rigtigt, at trappen var i dårlig stand i 1999 og umulig at rengøre. Der findes ingen fast rengøringsprocedure vedrørende den omhandlede trappe og heller ikke nogen skriftlige retningslinjer for rengøringen af den. Vedligeholdelsen hører under det tidligere nævnte servicehold, hvis beskæftigelsesleder har det overordnede ansvar. Der rapporteres ikke tilbage til vidnet. Der laves ikke notater om alle vedligeholdelsesskridt. Noget sådant ville være en voldsom overadministration. **Vidne 1** har ikke rapporteret til vidnet om, at trapperne skulle være i dårlig vedligeholdelsesstand. Så vidt det er vidnet bekendt, er spørgsmålet heller ikke taget op mundtligt i sikkerhedsudvalget. Det normale ville være at tage kontakt til beskæftigelseslederen, og denne har sagt til vidnet, at der ikke har været nogen henvendelser. Vidnet kan ikke udelukke, at nogen er kommet til skade på trapper i fængslet.

Forevist sagens bilag 8 forklarer vidnet, at det i første række er den tilskadekomne, der bør sørge for, at skemaet udfyldes. Så vidt vidnet kan se, er det først sket 4 måneder senere. **P1** siger, at hun har sendt skemaet til Arbejdsskadestyrelsen.

Forevist sagens bilag A forklarer vidnet, at han går ud fra, at det er afleveret på administrationskontoret. Han kan ikke afvise, at det er skrevet umiddelbart efter tilskadekomsten, men han finder det mærkeligt, at ingen vidste, at sagsøger var faldet ned før den 26. juli 1999.

Vidne 4 har som vidne forklaret blandt andet, at han har været ansat i Kriminalforsorgen i 24 år, og at han har været personale- og sikkerhedskonsulent siden 1997. Han blev overvagtimester i 1999 og var souschef for den daværende ledelse.

Forevist sagens bilag B-1 til B-6 forklarer vidnet, at billederne formentlig er optaget i oktober 2003. De reparationer, som fremgår af billederne, er de eneste, der er foretaget siden 1999. Arealet med grus og jord var i 1999 græs. Billederne viser derfor stort set trappens tilstand i 1999. I 1999 var det et rengøringshold bestående af 6-8 indsatte og 3 ansatte, der stod for den udvendige rengøring. Om sommeren skulle holdet renholde bede, græs og fodboldbane. Der var ingen fast procedure med at renholde trapper. Det blev gjort efter behov. Vidnet erindrer ikke, at trappens tilstand er blevet påtalt af hverken **Vidne 2** eller **Vidne 1**. Vidnet har været med til at gennemgå referaterne fra sikkerhedsudvalgs møderne siden 1996-1997. Der er intet blevet

fundet om påtaler vedrørende trapper. **Vidne 2** har jævnligt rettet skriftlig henvendelse om forhold, som han ønskede at påtale. Også **Vidne 1** har rettet skriftlig henvendelse. Arbejdstilsynet kommer et par gange om året. Vidnet erindrer ikke, at Arbejdstilsynet har påtalt noget med trapper. Vidnet er ikke bekendt med andre ulykker på den omhandlede trappe.

Foreholdt **Vidne 1's** og **Vidne 2's** forklaringer om, at trappen var i meget dårlig vedligeholdelsesmæssig stand, forklarer vidnet, at han faktisk ikke kan forstå denne opfattelse. Han er jævnligt kommet på trappen. Han forstår ikke, at de siger, at den skulle være porøs. Der ligger heller ikke sand, grus eller cementflager på trappen. **Vidne 1** har ikke i den periode fra 2002-2003, hvor vidnet har siddet i sikkerhedsudvalget, omtalt noget som helst om trapper. Vidnet ved ikke, hvad der er blevet sagt på møderne i 1999, men der stod ikke noget i referaterne.

Rettens bemærkninger:

Retten finder ikke, at sagsøger ved bevisførelsen har godtgjort, at der på skadestidspunktet den 2. juli 1999 lå sand, grus eller lignende i et sådant omfang, at sagsøgers fald og deraf følgende knæskade skyldtes dette.

Retten har efter vidnerne **Vidne 3's** og **Vidne 4's** forklaringer lagt til grund, at de eneste reparationer, som er foretaget på trappen efter den 2. juli 1999, er de reparationer, som fremgår af billederne i sagen (sagens bilag B-3, B-4, B-5 og B-6), og som retten har lagt til grund som ubestridt er optaget i oktober 2003. Den ene af reparationerne vedrører fjerdeøverste trin. Retten finder ikke, at det af billedmaterialet fremgår, at trappens trin iøvrigt fremstår som forvitrede og belagt med grus og sand.

Retten har endvidere ikke ved den stedfundne bevisførelse fundet det godtgjort, at sagsøgte har undladt at renholde trappen på forsvarlig vis. Retten har i den forbindelse lagt vægt på, at det af vidnerne **Vidne 3** og **Vidne 4** er forklaret, at et rengøringshold bestående af indsatte varetog rengøring af blandt andet den omhandlede trappe efter behov og under opsyn af ansatte i fængslet.

Vidnerne **Vidne 1** og **Vidne 2** der jævnligt færdedes på trappen, har forklaret, at trappen efter deres opfattelse både før og efter skadestidspunktet ikke var i vedligeholdelses- og rengøringsmæssig forsvarlig stand, og at dette mundtligt er gjort gældende over for ledelsen i **Fængsel 1**. Retten finder ikke, at dette med tilstrækkelig sikkerhed understøttes af den bevisførelse, der i øvrigt har fundet sted under domsforhandlingen.

Retten finder således ikke, at sagsøger har godtgjort, at sagsøgte har handlet ansvarspådragende over for sagsøger.

Sagsøgte frifindes derfor.

THI KENDES FOR RET:

Sagsøgte, Jutitsministeriet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, frifindes.

Sagsøger betaler inden 14 dage fra dags dato til sagsøgte i sagsomkostninger 8.000 kr.

Dommer